

WYJAZDY NA CZĘŚĆ STUDIÓW

Jak ubiegać się o wyjazd w ramach Erasmus?

Rekrutacja kandydatów na wyjazdy może być prowadzona przez uczelnię centralnie albo na poszczególnych wydziałach.

Zapoznaj się z zasadami rekrutacji obowiązującymi w Twojej uczelni/ na Twoim wydziale w danym roku akademickim. Informacje nt. Erasmus i zasad ubiegania się o wyjazd są przeważnie zamieszczane na stronie internetowej uczelni i wydziałów.

Pamiętaj, że możesz wyjechać tylko **do uczelni partnerskiej** współpracującej z wydziałem. Listę takich uczelni możesz znaleźć na stronach uczelni albo wydziału.

Złóż wymagane przez uczelnię/wydział dokumenty w wyznaczonym terminie i zgłoś się na rozmowę kwalifikacyjną.

Po zakwalifikowaniu na wyjazd – przestrzegaj wskazówek przekazanych przez koordynatora uczelnianego lub wydziałowego.

Kiedy zgłosić w swojej uczelni chęć wyjazdu?

Rekrutacja na wyjazdy odbywa się w roku akademickim poprzedzającym wyjazd.

Nie ma jednego, ogólnokrajowego terminu zgłaszania się studentów, którzy zamierzają ubiegać się o stypendium Erasmus. Przeważnie rekrutacja odbywa się wczesną wiosną, ale dokładny termin ustala uczelnia. Najlepiej już na początku roku akademickiego skontaktować się z jednostką uczelnianą, która zajmuje się Erasmusem i tam uzyskać informacje o terminie naboru i formie oceny kandydatów.

Co jest brane pod uwagę w czasie oceny kandydatów na wyjazdy?

Podstawowe kryteria zawsze brane pod uwagę to wyniki w nauce (średnia ocen) i znajomość języka obcego, w jakim prowadzone będą zajęcia za granicą. Są to kryteria ustalone w zasadach programu Erasmus. Aby ubiegać się o wyjazd na stypendium Erasmus musisz więc mieć dobre wyniki w nauce i znać język obcy w takim stopniu, aby w zagranicznej uczelni brać aktywny udział w zajęciach i zdawać tam egzaminy.

Uczelnia może przyjąć też dodatkowe kryteria, np. aktywność na uczelni, osiągnięcia naukowe, artystyczne itp.

Szczegółowe zasady rekrutacji oraz kryteria oceny kandydatów są ustalane i ogłaszane przez poszczególne uczelnie. Informacji tych szukaj na stronie internetowej własnej uczelni, u wydziałowego albo uczelnianego koordynatora Erasmus lub w uczelnianej jednostce zajmującej się programami międzynarodowymi.

Szczegółowych informacji na ten temat udzielą Ci osoby kontaktowe ds. programu Erasmus w Twojej uczelni.

Jakie są prawa i obowiązki "studenta Erasmus"?

Wykaz podstawowych praw i obowiązków studentów wyjeżdżających w ramach Erasmus zawiera Karta Studenta Erasmus. Student otrzymuje egzemplarz Karty Studenta Erasmus przed wyjazdem do uczelni partnerskiej (zwykle po podpisaniu umowy na wyjazd). Należy zapoznać się z jej treścią, przestrzegać nałożonych obowiązków i domagać się przysługujących praw.

Czy zasady wyjazdów w ramach Erasmusa na studiach doktoranckich są takie same jak na studiach magisterskich lub licencjackich?

Studenci studiów doktoranckich ubiegają się o wyjazd w ramach Erasmusa na podobnych zasadach, jak studenci np. studiów magisterskich. Muszą więc wziąć udział w rekrutacji kandydatów na wyjazdy, w której dwa najważniejsze kryteria to wyniki w nauce i znajomość języka obcego, w którym prowadzone są zajęcia w zagranicznej uczelni. Wyjazd może nastąpić już na pierwszym roku studiów doktoranckich.

Tak jak w przypadku innych studentów, także doktoranci muszą mieć przed wyjazdem ustalony program studiów w uczelni zagranicznej, a ich pobyt za granicą musi obejmować udział w zajęciach.

Czy studenci studiów wieczorowych i zaocznych mogą ubiegać się o wyjazd na stypendium w ramach Erasmusa?

Tak, osoby studiujące w trybie wieczorowym lub zaocznych są uprawnione do ubiegania się o wyjazd Erasmusa. Natomiast w uczelni zagranicznej można studiować tylko na studiach dziennych (stacjonarnych).

Czy w ramach Erasmusa można wyjechać na studiach podyplomowych?

Nie. Program Erasmus nie umożliwia wyjazdów słuchaczom studiów podyplomowych (nie-doktoranckich) ani absolwentom uczelni.

Jakie są możliwości wyjazdów dla studentów niepełnosprawnych?

Studenci niepełnosprawni ubiegają się o wyjazd w programie Erasmus na tych samych zasadach, co pozostali studenci, tzn. muszą przejść rekrutację na wyjazdy. Oznacza to, że muszą spełniać kryteria stawiane przed kandydatami, w tym dwa podstawowe: muszą mieć dobre wyniki w nauce i znać język, w jakim będą prowadzone zajęcia w zagranicznej uczelni.

Czy studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dodatkowe fundusze na wyjazd?

Tak. Studenci z niewielkim stopniem niepełnosprawności mogą się starać o przyznanie wyższego stypendium na wyjazd we własnej uczelni – pod warunkiem, że uczelnia podjęła decyzję o podwyższeniu stypendium wszystkim studentom Erasmusa mającym określone problemy zdrowotne (uczelnia decyduje, w przypadku jakich problemów zdrowotnych będzie przyznawać wyższe stypendium).

Studenci z dużym stopniem niepełnosprawności, którzy zakwalifikowali się na wyjazd w ramach Erasmusa, mogą ubiegać się o dodatkowe wsparcie ze specjalnego funduszu w budżecie Erasmusa. To specjalne dofinansowanie jest przyznawane przez Narodową Agencję, ale należy się o nie starać poprzez własną uczelnię. Student ze znacznym stopniem niepełnosprawności może otrzymać dodatkowe fundusze na wyjazd przeznaczone na pokrycie wyjątkowych kosztów związanych ze specjalnymi potrzebami podczas podróży i pobytu w uczelni zagranicznej.

Szczegółowe informacje o zasadach ubiegania się o dodatkowe stypendium dla niepełnosprawnych studentów Erasmusa oraz formularze wniosku i niezbędne wskazówki można uzyskać u uczelnianego koordynatora programu Erasmus lub u osób kontaktowych zajmujących się tym programem w uczelni.

Wnioski należy składać tylko i wyłącznie za pośrednictwem swojej uczelni macierzystej.

FORMALNOŚCI PRZED WYJAZDEM

- Dokumenty podpisywane z uczelnią

Jakie dokumenty trzeba podpisać przed wyjazdem na stypendium Erasmusa?

Przed wyjazdem stypendysta musi podpisać w uczelni dwa podstawowe dokumenty obowiązujące w programie Erasmus: Porozumienie o programie zajęć (ang. *Learning Agreement*) i umowę dotyczącą wyjazdu i przyznania stypendium.

Poza podpisaniem tych dokumentów należy również wypełnić formalności wymagane przez uczelnię/wydział.

Porozumienie o programie zajęć (*Learning Agreement*) to umowa między studentem, uczelnią przyjmującą i uczelnią macierzystą, określająca program zajęć, w których student ma uczestniczyć w uczelni przyjmującej oraz liczbę punktów ECTS za każdy przedmiot. Porozumienie zawiera wykaz przedmiotów, jakie musisz zaliczyć w uczelni zagranicznej, aby Twoja uczelnia macierzysta mogła uznać i zaliczyć Twój okres studiów. Ze strony uczelni/wydziału powinna podpisać ten dokument osoba upoważniona do podejmowania decyzji dotyczących zaliczeń.

Porozumienie muszą podpisać wszystkie trzy strony przed wyjazdem studenta. Pamiętaj o zabraniu ze sobą jego kopii.

Do Porozumienia można wprowadzić zmiany pod warunkiem, że wszystkie strony je zaakceptują i że będą wprowadzone w formie pisemnej.

Pełne zrealizowanie uzgodnionego programu studiów powinno gwarantować automatyczne zaliczenie studiów/ zajęć przez uczelnię macierzystą.

Umowa z uczelnią dotycząca wyjazdu i wypłaty stypendium

Poza Porozumieniem należy podpisać z uczelnią macierzystą umowę, która szczegółowo określa warunki wyjazdu oraz wypłaty i rozliczenia stypendium (między innymi: czas trwania pobytu w uczelni goszczącej, wysokość stypendium, sposób jego wypłaty, termin, w którym trzeba rozliczyć się z uczelnią macierzystą itp.).

Każda uczelnia ma prawo do tworzenia własnego tekstu umowy na podstawie wskazówek Agencji Narodowej i tekstu umowy przykładowej. Umowa musi zawierać pewne niezbędne elementy wynikające z zasad programu Erasmus.

▪ **Ubezpieczenie**

Każdy stypendysta Erasmusa jest zobowiązany ubezpieczyć się przed wyjazdem od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz uzyskać odpowiednie ubezpieczenie zdrowotne.

Podstawowe ubezpieczenie zdrowotne gwarantuje Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego wydawana przez NFZ; pamiętaj, że karta obowiązuje tylko w krajach Unii Europejskiej i obejmuje tylko część świadczeń związanych z leczeniem. Szczegółowe informacje znajdziesz na stronach NFZ. Przy wyjeździe np. do Turcji należy wykupić polisę w firmie ubezpieczeniowej.

Wiele uczelni zagranicznych wymaga od stypendystów Erasmusa wykupienia obowiązkowego ubezpieczenia na miejscu. Aby uniknąć podwójnych wydatków, dowiedz się przed wyjazdem, jakich formalności trzeba będzie dopełnić w uczelni goszczącej.

Nie zapominaj także o ubezpieczeniu bagażu podczas podróży!

DODATKOWE PRZYGOTOWANIE JĘZYKOWE

Jak dobrze trzeba znać język kraju, do którego się wyjeżdża?

Znajomość danego języka obcego jest jednym z podstawowych kryteriów branych pod uwagę przy wyborze kandydatów na wyjazdy Erasmusa. Język obcy, w którym zamierzasz studiować musisz znać w takim stopniu, aby brać aktywny udział w zajęciach. Pamiętaj, że będziesz zdawać egzaminy także w tym języku.

Czy Erasmus stwarza możliwość przygotowania się językowego do wyjazdu, udziału w kursach językowych przed wyjazdem?

Możesz wziąć udział w kursie przygotowawczym języka obcego w Twojej uczelni przed wyjazdem (jeżeli takie kursy są organizowane) lub już za granicą w uczelni przyjmującej. Celem kursu może być polepszenie znajomości języka specjalistycznego z danej dziedziny albo przygotowanie językowe w zakresie języka mniej rozpowszechnionego, jeżeli wyjeżdżasz do kraju, w którym mówi się takim językiem. Dla studentów Erasmusa tego typu kursy organizowane przez uczelnię przyjmującą są bezpłatne albo oferowane po niższej cenie.

Co to są kursy "EILC"?

Intensywne kursy językowe Erasmusa (*Erasmus Intensive Language Courses*) to kursy języków mniej rozpowszechnionych, organizowane dla stypendystów Erasmusa przyjeżdżających do krajów, w których używa się tych języków. Kursy EILC są współfinansowane z budżetu programu Erasmus. Ich uczestnicy nie ponoszą opłaty za kurs. Więcej informacji o intensywnych kursach językowych Erasmusa (EILC) możesz znaleźć na naszej stronie oraz na stronie Komisji Europejskiej, gdzie dostępny jest także wykaz ośrodków organizujących kursy w poszczególnych krajach.

CZY ZA STUDIA ZA GRANICĄ TRZEBA PŁAĆ?

Nie. Zgodnie z zasadami programu Erasmus, uczelnia przyjmująca nie może pobierać opłaty za studia (czesnego) od studenta przyjeżdżającego na studia w ramach Erasmusa. Uczelnia może pobierać tylko pewne opłaty standardowo pobierane od wszystkich studiujących, np. za wydanie legitymacji, za obowiązkowe ubezpieczenie studenckie itp.

JAKA JEST WYSOKOŚĆ STYPENDIUM?

Stypendium Erasmusa jest z założenia tylko dofinansowaniem kosztów związanych z podróżą i pobytem za granicą. Student przeznaczając swoje stypendium na pokrycie części kosztów zakwaterowania, utrzymania i innych wydatków związanych z pobytem w innym kraju. Kwota stypendium jest przeważnie różna w poszczególnych latach i może się różnić w zależności od uczelni. Szkoły wyższe muszą jednak przestrzegać progów określonych przez Komisję Europejską i Narodową Agencję oraz stosować jasne i przejrzyste zasady przyznawania stypendiów swoim studentom.

Dla przykładu maksymalne stypendium w roku akademickim 2006/07 nie może przekroczyć 400 euro na miesiąc.

Zasady przyznawania ogólnej puli środków poszczególnym uczelniom wynikają z przyjmowanych corocznie zasad przyznawania i wykorzystania funduszy na działania związane z mobilnością. Na podstawie tych zasad uczelnia określa sposób rozdziału otrzymanych środków między wszystkich stypendystów. Część uczelni dofinansowuje wyjazdy studentów z budżetu uczelnianego lub wydziałowego w formie dodatkowej kwoty lub sfinansowania części kosztów (np. podróży, ubezpieczenia). Uczelnie pobierające opłaty za studia mogą zwolnić swojego studenta z chesnego lub zredukować jego wysokość na czas pobytu w uczelni zagranicznej w ramach Erasmusa.

WYJAZDY BEZ STYPENDIUM

W programie Erasmus dopuszcza się wyjazdy do uczelni zagranicznej bez stypendium. Wyjeżdżający student Erasmusa powinien wyrazić zgodę na taką formę wyjazdu; umowa podpisana przez niego z uczelnią musi zawierać punkt informujący, że dana osoba nie otrzymuje wsparcia finansowego z budżetu programu. Student Erasmusa bez stypendium ma takie same prawa i obowiązki jak pozostali stypendyści.

ZAKWATEROWANIE PODCZAS POBYTU W UCZELNI GOSZCZĄCEJ

Jakie są możliwości zakwaterowania podczas pobytu na stypendium?

Najdogodniejszą formą zakwaterowania jest pokój w domu studenckim, ale nie wszystkie uczelnie dysponują własnymi akademikami. Uczelnia przyjmująca powinna poinformować przyjeżdżających studentów o innych możliwościach zakwaterowania (np. wynajem pokoi, mieszkań).

Gdzie można uzyskać informacje o możliwościach zakwaterowania za granicą?

Najlepiej w uczelni przyjmującej - w jednostce zajmującej się współpracą zagraniczną i programem Erasmus. W nawiązaniu kontaktu pomogą Ci osoby odpowiedzialne za program Erasmus w Twojej uczelni albo koordynator wydziałowy.

ZALICZENIE OKRESU STUDIÓW PRZEZ UCZELNIĘ MACIERZYSTĄ

Czy okres studiów za granicą zostanie zaliczony przez macierzystą uczelnię?

Tak. Jest to podstawowy wymóg programu Erasmus. Okres studiów odbytych za granicą w ramach Erasmusa uznawany jest za integralną część studiów w uczelni macierzystej. Dlatego studia w uczelni przyjmującej muszą dotyczyć tej samej dziedziny, którą studiujesz w kraju.

Gwarancją uznania okresu studiów za granicą powinno być podpisanie "Porozumienia o programie zajęć" (*Learning Agreement*). Wszystkie przedmioty uzgodnione w "Porozumieniu o programie zajęć" powinny być zaliczone, a oceny uzyskane na egzaminach w uczelni zagranicznej powinny być przepisane w skali ocen obowiązującej w uczelni macierzystej. Jeżeli nie wiesz, jakie będą zasady przepisania ocen, skontaktuj się koordynatorem wydziałowym lub uczelnianym.

O zaliczeniu decyduje ostatecznie wydział macierzysty po przeanalizowaniu wykazu zaliczeń wystawionego przez uczelnię zagraniczną.

Czy trzeba zdawać egzaminy w uczelni przyjmującej (partnerskiej)?

Tak. Zdanie egzaminu lub zaliczenie przedmiotu w formie obowiązującej w uczelni zagranicznej jest niezbędne do zaliczenia przedmiotów i uzyskania punktów ECTS.

Co to jest "Wykaz zaliczeń" ("*Transcript of Records*")?

To wykaz wszystkich przedmiotów/zajęć, w których student uczestniczył w uczelni zagranicznej wraz z uzyskanymi punktami ECTS oraz ocenami przyznanymi zgodnie ze skalą stosowaną w danej uczelni, a także ze skalą ECTS. Wykaz jest konieczny do zaliczenia studiów odbytych w uczelni goszczącej.

Na podstawie wykazu uczelnia macierzysta decyduje po Twoim powrocie o zaliczeniu poszczególnych przedmiotów i przepisaniu uzyskanych przez Ciebie ocen z egzaminów.

SYSTEM PUNKTOWY ECTS

Co to jest ECTS?

Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (*European Credit Transfer and Accumulation System*) jest systemem punktowym, który ułatwia uznawanie okresów studiów odbytych w uczelni innej niż macierzysta. System ten pozwala na "mierzenie" w skali punktowej nakładu pracy, jaki student musi włożyć w zaliczenie danego przedmiotu/ zajęć (za pełny rok akademicki studiów z reguły przyznawanych jest 60 punktów).

Więcej informacji można znaleźć w informatorze o Europejskim Systemie Transferu i Akumulacji Punktów zamieszczonym na stronie Narodowej Agencji oraz na stronie Komisji Europejskiej.

PRZEDŁUŻANIE, SKRACANIE POBYTU NA STYPENDIUM

Czy można wcześniej wrócić ze stypendium?

Jeżeli zaliczyłeś zajęcia, które były ustalone w Porozumieniu o programie zajęć (*Learning Agreement*), możesz skrócić pobyt za granicą. Musisz jednak być pewny, że masz wymagane zaliczenia i egzaminy, czyli – że spełniłeś warunki umowy z uczelnią, dotyczącej programu dydaktycznego (jest to bardzo ważne ze względu na zaliczenie okresu studiów).

Skrócenie pobytu może wiązać się z koniecznością zwrotu części stypendium, gdyż stypendium można otrzymać tylko za taki okres, jaki rzeczywiście spędziło się w uczelni partnerskiej.

Jeżeli za granicą przydarzy Ci się poważny wypadek, albo ciężko się rozchorujesz, masz oczywiście także możliwość skrócenia pobytu z powodu tzw. "siły wyższej", niezależnej od Ciebie. W takiej sytuacji natychmiast skontaktuj się z macierzystą uczelnią.

Co zrobić, aby przedłużyć pobyt na stypendium?

Przedłużenie pobytu w uczelni partnerskiej w ramach programu Erasmus jest możliwe tylko w obrębie jednego roku akademickiego. **Nie można przedłużyć pobytu na kolejny rok akademicki**, nawet bez otrzymania stypendium.

Aby przedłużyć pobyt o kolejne miesiące w ramach tego samego roku akademickiego należy uzyskać zgodę uczelni goszczącej i macierzystej, uzgodnić "Porozumienie o programie zajęć" na kolejny okres i podpisać stosowny aneks do umowy z uczelnią macierzystą.